Motie geef Oekraïners perspectief

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 12 november raadsvergadering, ter bespreking van het Raadsvoorstel Programmabegroting 2027

Constaterende dat:

1. veel Oekraïense ontheemden in Utrecht al jaren in collectieve opvang verblijven en moeilijk doorstromen naar een eigen woning;
2. uit landelijk onderzoek van het WODC blijkt dat in 2025 57% van de bewoners van gemeentelijke opvang wil verhuizen, vrijwel altijd naar een eigen woning;
3. bijna 3 op de 10 Oekraïners in gemeentelijke opvanglocaties zich daar wel eens onveilig voelt, onder jongeren van 15 tot 24 jaar zelfs 34%, met geluidsoverlast, verbaal geweld en drank- en drugsmisbruik als meest genoemde oorzaken;
4. 43% van de ondervraagde Oekraïense ontheemden ook bij een veilige situatie in Oekraïne voorlopig niet van plan is terug te keren, waardoor een langdurig verblijf in Nederland voor een groot deel van deze groep realistisch is;
5. in Utrecht veel Oekraïense gezinnen wonen met kinderen die hier geworteld zijn, Nederlands spreken, hier ook naar school gaan en hun toekomst in Utrecht zien;
6. de rijksfinanciering voor de opvang van Oekraïense ontheemden tijdelijk is en er na 2028 geen structurele dekking is;
7. Oekraïense ontheemden zich sinds 2026 ook kunnen aanmelden voor de reguliere asielprocedure;
8. Utrecht kampt met een groot woningtekort en beperkte ruimte om te bouwen;

Overwegende dat:

- collectieve opvang bedoeld is als tijdelijke oplossing en niet geschikt is om er jarenlang met kinderen te wonen;
- stabiliteit essentieel is voor de ontwikkeling van kinderen, en verhuizingen en overplaatsingen schadelijk kunnen zijn;
- het rijk de geldstroom voor gemeentelijke opvang heeft versimpeld;
- het WODC aanbeveelt om zoveel mogelijk in te zetten op kleinschalige locaties met eigen kamers en eigen voorzieningen;
- Utrecht als mensenrechtenstad een gastvrije en menswaardige opvang hoog in het vaandel heeft;
- Andere gemeenten via de aanpak Ongeziene Woonmogelijkheden laten zien dat er binnen de bestaande stad meer woonruimte te vinden is dan op het eerste gezicht lijkt;
- Oekraïense ontheemden geen voorrang hebben op sociale huurwoningen;
- dit niet ten koste mag gaan van andere woningzoekenden;

Draagt het college op:

1. te verkennen of en hoe Oekraïense gezinnen met (jonge) kinderen sneller kunnen doorstromen van de collectieve opvang naar passende, duurzame woonruimte in Utrecht, zodat hun zelfredzaamheid verhoogd wordt, zonder dat er verdringing plaatsvindt,

2. zich bij het Rijk te melden als gemeente die voorop wil lopen in de transitie van opvang naar wonen voor Oekraïense ontheemden en waar passend maximaal gebruik maken van beschikbare regelingen en financiering van het Rijk;

3. zich samen met de VNG en andere gemeenten bij het Rijk in te zetten voor structurele financiering, kwalitatief goede opvang en duidelijkheid over het verblijfsperspectief van Oekraïense ontheemden;

En gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:

- Leon Boelens, GroenLinks-PvdA
- Floor van Twuijver, D66
- Maarten van Heuven, Partij voor de Dieren
- Derk van Bergen, ChristenUnie
- Charlotte Passier, Volt
- Gert Dijkstra, EenUtrecht
- Bert van Steeg, CDA